Polo Efesus Firampor Kumwimp Kar Mekia Akwapnámp Kar

Jisas pok tenánko, 32 yopwar niamp arake akwap nánko, Polén Rom mek kalabus mek páte napo yakria, mao yiawor aopwe pas kumwimpon: Filipai mekamp siosompor kumwi, tá Kolosi mekamp siosompor kumwiria Filemonompor kumwia méntér sámp-kérépámpono. Tá Efesus mekamp siosompor kumwiaka, Tikikusomp yaek sánkria sérrá, "Yumo nkea am feknámp ankwap-ankwap sios mek sánk napo, nkea farákáprá tukupria mér mwanapon."

Mao wokwaek anánkan yárak námp fek, taun Efesus mekamp Juda firan Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápriaka, wakmwaek ankwap ke fek yinɨnk yopwar fek yakria Kristen yakáp mwanap mwae kupan yénkrá yakámpono. Aenánko kápae kare ankwap fi koropea Juda fint tapokwapea Kwaromp ankárankamp fi arop yakápiapon.

Tá mao mámá pas kumwi námp fek te arakrá sér: Kwaro Kraisomp tére fek ankwap-ankwap fi ankár mek tapokwapea, ankárankamp fi arop yoroi pwate námpon. Ankwap te, Kristen yakáp nap ankár Satanomp kánánkámp térenámp ninɨk kwataeran yorowar kárákárerá kwe-pwar mwanámp karan sénámpon.

1 Efesus mek yakápnap Kwaromp firáp e! Ono Pol ono te Krais Jisasomp aposelono. Kwaro

námokuráp ninik fek onan aposel yoroi pap námpon. Ono mámá pas kumwia yumo Kwaromp koumteouráp arop Efesus mek yakápria, Jisas Kraisonámpaok kar nap yumonapok ono mámá pas kumwi nampono. ✡ 2 Onomp ninik te, Nomp Naropwar Kwar ntia Jisas Krais Tokwae Karao námoku támao ninikia yumwan yaewourria yumwan yonkwae porokwe sánk kiponoria nampon.

Kraisomp tére fek Kwaro nomwan ankank kwapwe sápnámp kar

3 Kwar te nomp Tokwae Kar Jisas Kraisomp naropwar, tá maomp Kwarono. Nomo maomp e narek sampok mwaro. Am te apae riteanápe, nomo Jisas Kraisént tapokwapá yakáp nánko, Kwaro nomwan yámar mekamp kápae kare kwapwe kare ourour nomp waempén yaewour naenámpria ti-sáp námpon. 4 Wokwaek kar Kwaro oukoumwan apár yoro mo námp fek, nomwan Kraisént tapokwapea Kwaro nke námp fek kwatae ninik mo, yiki kare yakáp mwanámpria nánkárápámpon. Wokwaek kar mao nomwan aropompria, 5 Jisas Kraisomp tére fek nomwan éréképeanánko, nomwan maomp tárápu yakáp mwanapria nánkárápámpon. Am te Kwaro námoku warákárnámp ninik fek tak nanampria ninikimpon. ✡

6 Kwar te mao warákárnámp táráp Jisas Kraisomp tére fek nomwan aropomp tokwaeria, mao nomwan yámar mekamp kápae kare kwapwe kare

✡ **1:1:** Ap 18:19-21; 19:1-40; 20:17-38 ✡ **1:5:** Jo 15:16; Ef 5:27; 2 Te 2:13

ankank kwaporok ti-sáp námpon. Aenámpara, nomo am fek táman Kwaromp e narek sampok mwanámpon.
7 Kwaromp aropomp tokwae te táp fákap námpara, am fek Krais sumpwia nomwan warko yamokwapea maomp yiri fek Kwaro nomp kwatae ninik ponankor tirá épéri námpon.
8 Kwaro nomonámpok am aropomp tokwae kar kwarokarea nomwan kápae kare nkwakwe make mér ntia ankank youroukouprá fwapokwap mwanámp yonkwae kour ti-sáp námpon. ✡
9 Wokwaek kar Kwaro Kraisomp tére fek ‘Am ankank tak nanamp’rá sérimpon. Aempan maok, am ninik oukoumwan mek yakámpan, oukoumwan te am ninik wae nomwan érik yénkép námpon. 10 Kwaromp am ninik te ará: mao te kápae kare ankank ponankor ékékérrá akwapea, pwar naenámp ke fek ankank ponankor yámar mek yakáp námp, apárok yakáp námp ponankor koupoukarea Kraisomp yaek páte nánko, Kraiso yépe kor tokwae yoroi yak naenámpon.
11 Mao te námokuráp am ninikaokria Juda fi yinan wokwaek kar nánkárápámpon. Aeria maok, yinan Kraisomp tére fek náráp firáp páte námpon. Aeno tá kare, Kwaro, apae ankank tak nanamponri námp te ankár tak i konámpon. 12 Yino manénkir Kraisén méria maonámpaok nánko, Kwaro yinan náráponoria nánkáráp námpara, yino ankár kápae kare por maomp aropomp táman ninikria maomp e narek sampok mwanámpon.
13 Ankwap fi yumo kuri wae kar kare wa

✡ **1:8:** Ef 2:7

napo, Kwaromp Kwapwe Kare Kar am támao yumwan éréképeanánko, yumo wae Kraisén méri yakáp napon. Aeria yumo Kraisént yakáp napo, Kwaro yumwan Yiki Kor Spirit sánkria náráponorá nánkáráp námpan yénkép námpon. Am te wokwaek mao ‘Sánk nanamp’rá sérimp támaono. ✡ 14 Am Yiki Kor Spirit nomwan oupouroupá yak námp te, Kwaro náráp firáp arop nomwan ankank wakmwaek ti-sáp naerianámpan yénkép námpon. Tá taknámp Kwaro nomwan warko yamokwapea, nomwan Yiki Kor Spirit fek nánkáráp tenámp yakápria, mao nomwan éréképeanánko, nomo méntér yakáp mwanámp ke yépék námpon. Nomo am taknámp ninik támao arop ponankor wanap fek Kwaromp e tokwae kari yak námpon. ✡

Polo Efesus fian yaewourria kar toropwapimp kar

15 Tá ono wa nanko, yumo Jisas Tokwae Karan mér kareria kápae kare Kwaromp firáp arop fárákapan nounourouprá yakáp napon. 16 Aenapantá ono Kwarén ‘Aesio’rá sér saráp yak nampono. Ono yumwan pwar mono. Onomp kar toropwap namp mek te ono kápae kare por yumwan ninikria yumwan yaewourrá Kwarén kar toropwap nampono. 17 Nomp Tokwae Kar Jisas Kraisomp Kwar yámar mek tokwae kari yak námp man kar toropwap i konampono. Ono man kar toropwap i konamp te ará: Mao yumwan yonkwae kour sánkria, náráp kar fi érik farákápanoria nampon. Aenanko yiráp Kwarén mér nap fwap tokwae karrá akwap

✡ **1:13:** Ef 4:30 ✡ **1:14:** 2 Ko 1:22

naenámpon. 18 Ono nik namp te, mao yiráp ninik
mek wae kwapwe sánk nánko, yumo fwap am
yumwan wumwirinámp ankank, yumo táman
ninik kárákáreria warákárrá yépékrá yakápenkria
nampon. Tá kápae kare kwapwe kare ankank
Kwaro maomp firáp nomwan ti-sáp nanampria
nánapi tenámp te, kwapwe kare kare ankankara,
táman mérenkria nampon. 19 Tá ono nik namp te,
am Kwaromp kárákáre nomo Kwarén mérámp
nomwan yaewourrá tére saráp yak námp, nomo
yurukup mwanámp pourou mo námp, yoporop
tokwae kar, am fwap yumo mérenkria nampon.
Am kárákáre tokwae nomwan tére námp te, ✡ 20 am
támao wokwaek Kraisén térempon. Aenánko, mao
sumpwianánko, am kárákáre fek tapek Kwaro
fárámpá papea, mao yámar mek námokuráp
yae-párák mwaek páte nánko tank námpon. ✡
21 Oukoumwan te Kwaro Kraisén narek karaok
páte nánko yakria, kápae kare arop taokeyakáp
konap arop, mekia akwapnámp arop, kárákáre
tokwaeráp arop, tá kápae kare king tokwae
man te ankore mek kák tenámpon. Aeria e
tokwaeráp arop oukoumwan má ke fek yakáp
nap, tá nánkár wakmwaek yakáp mwanap am
fárákapan kor Kraiso ankár narek karaoki yak
námpon. ✡ 22 Kwaro kápae kare ankank ponankor
Kraisomp yae ankore mek papria, Kraisén am
ankank poukeyak naenámp yépe kor tokwae
yoroi páte nánko, siosomp ankank ponankor mao
taokeyak námpon. 23 Sios te Kraisomp pourouno.
Krais námoku mwar te pwi mono. Sios méntér

✡ **1:19:** Kl 1:4-11 ✡ **1:20:** Hi 1:3,13 ✡ **1:21:** Fl 2:9-10; Kl 2:15

maok wae pwi yak námpon. Tá Krais námoku te ankank ponankor pwi pap námpon. ✡

2

Nomo sumpwinámp arop Kraisént Yiki yakápnámp kar

1 Wokwaek te yumo nkwakwe make kwatae ninik napo, yumwan am támao surumpwirá kákámpon. ✡ 2 Am ke fek te yumo mámá apár mekamp kwatae ninik fek paokopiapon. Aeria yumo yámar meaok paokop i konap kwatae spirit fárákapan taokeyak konámp spiritamp ninikaok paokopiapon. Oukoumwan am kwatae spirit te Kwaromp kar ták-sinap aropamp ninik mek tére konámpon. ✡ 3 Wokwaek te nomo ponankor am fárákapént yakápria nomp pouroukamp épi ninikaok saráp paokopimpon. Nomo nomp épi ninik ntia nomp kikiank ninik fek paokopimpon. Nomoku támao takrá yakáp námpara, nomo fwap am fek arop ankwap fiao napnámp taknámp Kwaromp yonkwae pwarámp sámp mwarámpon. ✡

4-5 Kare, waeman nomp kwatae ninikao nomwan surumpwirá kák tenánko, nomo sumpwi yakáp námp niampi yakáp námpon. Aenámpan maok, Kwaromp aropomp te top-pwarámp nánko, nomwan yonkwae touwe tokwae námpon. Aeria maok, mao nomwan yaewourianánko, nomo Kraisént yiki yakáp námpon. Ye, am aropomp fek táman Kwaro yumwan warko érékép námpon. 6 Mao nomwan Kraisént kéménkia pap námp

✡ **1:23:** Kl 1:18 ✡ **2:1:** Kl 2:13 ✡ **2:2:** Ef 6:12 ✡ **2:3:** Ta 3:3

niamp nánko, nomo Kraisént yámar mek ankank ponankor poukeyakáp mwanámpon. ✡ 7 Mao am takimp te kápae kare nánkár wakmwaek yakáp mwanap arop fárákapan maomp aropomp tokwae yénkép naenámpon. Maomp am aropomp te nomwan warákárria yaewour naenámp nɨnɨk fek námpon. ✡ 8 Am te arak: Kraisén mérapo, Kwaromp aropomp fek mao yumwan warko érékép námpon. Am te yumoku térenap ankank mono, Kwaro yumwan kwaporok sánk námpono. ✡ 9 Am te yiráp tére fek nopok am ankank sámp mono. Aenapara, arop ankwap námoku támao warákár sénaenámp te yak mono. ✡ 10 Kwaro námoku nomwan yoroi námpono. Aeria mao nomwan Krais Jisasént wourékam arop yoroi pap námp te, nomo am kwapwe kare nɨnɨk fek yakáp mwanámpria ninámpon. Am kwapwe kare nɨnɨk te Kwaro wokwaek nomwan am fek paokop mwanapria nánapi pwara námpon. ✡

Kraiso Juda ntia ankwap fi ankára mek tapokwapnámp kar

11 Yumo te wae nɨk napon: Juda fi námokuráp yae fek yɨpi fárákap konapon. Aeria ankwap fi arop yumwan ‘Yɨpi fárákap mo i konap arop’rá sér. Ae konap te, yumo ankár fwapia nɨnɨk kip: Yiráp pourou yɨpi fek te yumo wokwaek ankwap arop fi yakápiapon. 12 Aeria am ke fek te Kraisén panek yakápiapon. Yumo Israel firént tapokwap mono, mwar ankwap fi yakápiapon. Kwaro Israel firan ‘Yumont yak nanamp’rá séria

✡ **2:6:** Ro 6:8 ✡ **2:7:** Ro 2:4 ✡ **2:8:** Ro 3:24; 2 Ti 1:9 ✡ **2:9:** Ta 3:5 ✡ **2:10:** Ta 2:14

kontrak yoroi námpan maok, yumo am mek tukup mo, amwar yakápiapon. Yumo mámá apár mek yakáp nap te, ankwap kwapwe kare ankank wakmwaek korop nae-námpria yépék nap yak mono. Tá yumwan yaewour naenámp Kwar ankwap yak mono. ✡ 13 Wokwaek te yumo panek karaok yakápiapon. Aeno oukoumwan te Kraisomp yirirao yumwan éréképá koropeanánko, Krais Jisasént koumpea Kwaromp wonae fik kar yakáp napon. 14 Krais te nomp yonkwae porokwe sámp konámp fi támaono. Wokwaek Juda fi ntia ankwap arop fi nonopok yoporapo, am yopor te am fárákapamp amore mek farmae niampi yakámpon. Aeno oukoumwan te Krais námokuráp pourou fek am farmae niampi yaknámp párámpá sirarea, anánkaopwe fi ankára mek tapokwapea pwate nánko, ankárankamp fi saráp yakáp napon. 15 Mao te waeman Juda firao lo kákrá kukumwirá párakop tenap te wae tirá épéri pwate námpon. Mao taki námp te anánkaopwe fi ankára mek tapokwapeanánko, Kraisént ankárankamp wourékam arop yakápria, am feknámp ankárankamp ninik fek yakáp mwanámp ninikani námpon. ✡ 16 Mao yaopwae porokopramp fek sumpwiria, maomp pourou fek táman anánk fi arop tapokwapea pwara námpon. Aeria am yaopwae porokopramp fek yopor i konap ninik wae sumpwi pap námpon. ✡ 17 Takia maok, mao koropea Kwapwe Kare Kar arakrá farákáp: “Oukoumwan te yumo ankárankamp ninik fek yakáp napon.” Mao am Kwapwe Kare Kar te yumo

✡ **2:12:** Ro 9:4; 1 Te 4:13 ✡ **2:15:** 1 Ko 12:13; Kl 1:20 ✡ **2:16:** Kl 1:20-22

panek yakápiap arop fi, tá yino Juda fárákap Kwaromp wonae fik yakáp námpan kor méntér farákáp námpon. 18 Am Kwapwe Kare Kar te arak: Kraisomp tére fek nomo anánk fi aropan ankárankamp Spiritao nomp Naropwaronámpok pok mwanámp kɨk-pwara námpon. ✡

Nomo Kristen ponankor te 'Kwaromp nap'rá sénámp kar

19 Aenámpara, yumo te apár moráp aropao amorik kékéri yakáp nap niamp mono. Yumo te waeman Kwaromp koumteouráp aropént ankárankamp fi yakáp napon. Yumo te Kwaromp fi kare yakáp napon. 20 Yumo te Kwaro nap ti námp niampon. Mao aposel yino ntia profet fákáre te oumpwar woupwiran yoroi tenámp niampon. Tá Krais Jisas te kukamp oumpwar kare niampon. ✡ 21 Kápae kare nap yao wi te Kraisomp pourouk poupoukouri yak nánko, am nap yae-párák kárákáre yak námpon. Kwar te am nap tirá yak nánko, am nap akwapá tokwae karia, námokuráp yiki kare nap yakanoria námpon. ✡ 22 Yumo kor Kraisént koumpá yakáp napo, Kwaro yumwan ankwap Kristen fárákapént tapokwapea pwate nánko, yumo Kwaromp Spirit yak naenámp nap kare yakáp napono. ✡

3

Polo ankwap fian Kwapwe Kare Kar farákápnámp kar

✡ **2:18:** Ef 3:12 ✡ **2:20:** Mt 16:18; 1 Ko 3:11 ✡ **2:21:** 1 Ko 3:16; Kl 2:19 ✡ **2:22:** 2 Ko 6:16

1 Nomo énénki ankárankamp firáp yakáp
mwanap fi fek táman maok, ono Pol ono Krais
Jisasomp tére namp fek fákapá páte napo yakria,
ono fwap ankwap fi arop yumwan yaewour
nampono. ✡ 2 Ono ninik namp te Kwaro onan
ourour sáp nánko, ono yumwan taokeyakea
yaewour namp te yumo wae wawi napon. 3 Mámá
kar wokwaek mek yakámp, am te Kwaro onan
farákáp nánko, ono wae méria, ono yumonapok
fae tákáre kar kumwia kérépampono. 4 Táte yumo
am kar nkea yumo am Kraisomp kar ponankor
mek yakámp te onomp ninik mek wae érik farákár
námp mér mwanapon. ✡ 5 Wokwaek kar kápae
kare ke fek, Kwar te am mek yakámp kar te érik
farákáp moimpon. Aeno oukoumwan te náráp
Spiritao maomp nánkárápámp aposel fákáre ntia
maomp profet fákáreran érik farákáp námpon. 6 Am
kar te ará: Kwapwe Kare Kar wa nap fek yumo
ankwap fi arop koropea Juda yinont ankárankamp
fi arop yakápria yinont ankárankamp pourou yakáp
napono. Aeria maok, nomo ponankor Jisas Krais
sámp námpara, Kwaro nompor nánapitenámp kápae
kare ankank énénki sámp konámpon. ✡

7 Kwaro onan am Kwapwe Kare Kar farákáp
nanamp tére arop páte námpon. Mao onan ourour
sápria náráp kárákáre sáp nánko, am kárákáre
támao ono térenamp mek kárákáre sánk námpon. ✡
8 Ono te Kwaromp koumteouráp arop ponankor
maomp yae ankore mek kánanke kwatae yak
nampan maok, Kwaro onan am ourour sáp
námpon. Am taki námp te, mao onan, Kwapwe

✡ **3:1:** Ef 4:1; Fl 1:13 ✡ **3:4:** Ef 1:9; Kl 1:26 ✡ **3:6:** Ef 2:13,19
✡ **3:7:** Kl 1:25

Kare Kar ankwap firan farákápaeria ninámpon. Am Kwapwe Kare Kar te Kraisoinámp kápae kare kwapwe kare ankank, arop námokuráp ninik fek oupourounkia nke mwanap pourou mo námpan sénámpon. ✡ 9 Kwaro námoku kápae kare ankank yoroianámpao maok, manénkir te námoku am tére naerianámp ninik te mek wouroump taeri námpon. Aenánko, am ninik te wokwaek kar kápae kare ke fek mek wouroumpeyak námpon. Aeno oukoumwan te mao wae onan maomp ninik érik farákáp nanamp tére sáp námpon. ✡ 10 Wokwaek te mek wouroump fákeyak námpon. Aeno oukoumwan te siosén tére sánk nánko, am Kwaromp nkwakwe make yonkwae kour yámar mekamp spirit taokeyak konámp kárákáre kor spiritan farákáp napo, mao mér mwanapon. 11 Wokwaek kar Kwaro nomp Tokwae Kar Krais Jisasomp tére fek, am tak nanampria nánapi tari námpan námpon. 12 Nomo te waeman Kraisén méria, méntér koumpá yakáp námpara, nomo te wae mér kare námpon: Krais te nomwan Kwaronámpok éréképá akwap naenámp támao ara, nomo apáp mono, fwap Kwaronámpok tukup mwanámpon. ✡ 13 Aenámpara, ono oukoumwan yumwan sénampon: Ono yumwan yaewouria touwe sámp nanko, yumo táman ninikria yumo mér nap porokweria pwar mwanape, mono. Am te yumo e tokwae sámp mwanapan yumwan yaewour námpono. ✡

Polo Efesus fian Kwarén kar toropwapnámp kar

✡ **3:8:** 1 Ko 15:9-10 ✡ **3:9:** Kl 1:29 ✡ **3:12:** Ef 2:18; Hi 4:16
✡ **3:13:** 2 Ti 2:10

14 Kwaro ‘Arop fi ponankor érékép nanamp’ ria
nɨnɨki námpan, ‘Am te tokwae kar ankankono’rá
nɨnɨkria onomp Naropwarén kwaráp torokomp
nampon. 15 Nomo maomp firáp arop fákáre
ponankor yámar mek poká yakáp nap, tá ouk-
oumwan apárok yakáp nap ponankor maomp e
karean sámp námpon. 16 Ono te arakrá kar torop-
wap i konampon: Maomp kwapwe kare ankank
ouroukour yak námp meknámp Naropwaro yiráp
nɨnɨk mek náráp Yiki Kor Spirit top-pwarámpá
pap nánko, am táman yumwan yaewour nánko,
yumo kárákáre kare mwanapon. 17 Tá yumo
Kwarén mérap fek táman, Kraiso yiráp nɨnɨk mek
akwapá yaká yakanoria nampon. Onomp nɨnɨk
te, yiráp nɨnɨk ankár Kwaromp nouroup i konámp
mek yaoao kwar mek arák térea kárákáre yak
konámpnámp takenkria nampon. 18 Takria maok,
yumo fwap Kwaromp firáp kápae kare koum-
teouráp aropént kárákáre sámpea, am fek yumo
fwap ponankor Kraisomp nouroup i konámp nɨnɨk
mér kar mwanapon. Am te tokwae kar, tá tok-
waeri kar akwap, tá narek karaok akwap, tá anko-
rek kar pɨk námpon. ✡ 19 Ye, yumo Kraiso yumwan
nouroup i konámp fwap mér mwanapria nam-
pon. Am te aropao námoku méria pwi mwanámp
pourou mono. Kwaro nomwan nouroup i konámp
nɨnɨként kápae kare ankank kwapwe te Kwaro
námoku top-pwarámpá yak námpara, yumwan kor
fwap am ankank top-pwarámp naenámpon.

20 Maomp kárákáre te nomp nɨnɨk mek tére
konámpon. Am kárákáre te nomo kápae kare kar

✡ **3:18:** Jo 14:23; Kl 2:7

toropwap i konámp, tá nomp ninik táman kor kwepwararea térea waeria, nomwan kwapwe kare yaewour námpon. ✡ 21 Aenámpara, yino sios arop ponankor Kraiso tére námpan ninikrá, éréképnámp mwae yoro námpantá, nomo ankár Kwaromp e kápae kare ke fek sakap saráp yakáprá tukup mwanámpon. Kare támaono.

4

'Kristen te Kraisomp pourouno'rá sénámp kar

1 Ono Tokwae Karamp tére fek fákapá pátenap arop yak nampon. Ono Kwaro yumwan wumwi námpan ninikria yumwan kárákáre fek sér rae: Yumo am wumwi námpaokria yae-párák kare paokop kipo. ✡ 2 Yumo te ponankor aropamp yae ankore mek yakápria, am fárákapan te sárán porokwe fek kip. Koupour yonkwae pwarámp kwapono. Sánánkar porokwe fek yépék kip. Yiráp ankwapyaenáp yumwan touwe kwatae sánk napo kor, yumo ankár nopok man nouroup kipo. ✡ 3 Yiki Kor Spiritao nomwan ankárankamp pourouráp ninik fek yakáp mwanámp sáp tenánko, am ninik támao nomwan paokao fákapá fákeyak námp niamp nánko, nomo ankárankamp fi yakáp námpon. Aenámpara, yumo te ankár am ninik táman tére kárákárerá sámp-fákeyakáp kipo. ✡ 4 Pourou te waeman ankárankampria Spiritao kor ankárankampon. Tá taknámp Kwaro yumwan wumwiri námp te, yumo ankár ninik fákapea ankárankamp ankank táman saráp yépék

✡ **3:20:** Kl 1:29 ✡ **4:1:** Kl 1:10 ✡ **4:2:** Kl 3:12-13 ✡ **4:3:** Ro 12:16-18; 1 Pi 3:8

mwanapria ninámpon. ✡ 5 Nomo te waeman nomp
Tokwae Kar ankárankamp mwarono. Tá nomo
wae ankárankamp puri fek Kwarén mér námpon.
Tá nomo waeman ankárankamp puri fek ént
mek nér námpon. 6 Waeman Kwar ankárankamp
támao nomo ponankor nomp Naropwaron. Mao
ponankor aropan oupoupouria narek yak, tá
ponankor arop ou mek tére, tá ponankor arop ou
mek yak konámpon.
7 Kraiso nompor náráp kápae kare ankank
kwapwe mekamp, nomwan ponankor
ankákárankrá mao námokuráp nɨnɨk fek ourour
tokwae ti-sáp konámpono. ✡ 8 Aenámpan Kwaromp
Buk fek sérrá,
“Mao kwe-pwararea fákapá yakápinap arop
narek éréképá pokea,
arop fárákapan ourour nénk námpon.” ✡
9 Am má kar ‘Narek pokámp’rá sénámp karao
nomwan yénképrá: Manénkɨr te kwar mek
ankorek kare mek pɨk námpon. 10 Am arop támao
maok manénkɨr ankorek pɨkia warko narek kuri
pok námpon. Mao yámar kear mek pokea, kápae
kare ankank ponankor námoku támao am mek top-
pwarámpá yak nanampria nimpon. 11 Mao támao
nkwakwe make tére nénkria ourour arakrá nénk:
Ankwap fárákapan aposel tére nénk, tá ankwap
fárákapan profet tére nénk, tá ankwap fárákapan
evanselis tére mwanap nénk, ankwap fárákapan
pastor yakáp mwanap, tisa yakáp mwanap tére
nénk námpon. ✡ 12 Kraiso nomwan yaewourrá
ourour wor-pwar nánko, nomo Kwaromp firáp

✡ **4:4:** 1 Ko 12:12-13 ✡ **4:7:** Ro 12:3,6 ✡ **4:8:** Sng 68:18
✡ **4:11:** 1 Ko 12:28

koumteouráp arop nomo fwap maomp tére kwapwe kare mwanámpon. Tak nánko maok, Kraisomp pourou te aropao tékép námp niamp naenámpon. ✡ 13 Am tére te ankár akwapea nomo ponankor ankárankamp ninik kare fek Kwarén méria, nomo waeman Kwaromp Tárápamp méran kor nkea ninikmámp ankárankamp puri fek yak naenámpon. Aeria maok, nomo tékép konap niampia Krais niamp ninik kárákáreráp arop yakáp mwanámpon. ✡

14 Nomo te épérmou tárápu niamp yakápi kwapono. Kar porokwenap arop fárákap te Kwaromp kar ták-siria ankwap poupwekáp kar nomwan farákáp nap te, kareran mpweria ninik mwareano. Takria am fárákapamp kar támao nomp ninik solwara tokwaerao botan sámpea akwapá, koropá konámpnámp taknámp naeane. Tá ouwirao yao sámpea yiki mwaek akwap konámpnámp taknámp, nomp ninikan kor takantá. 15 Mono. Nomo ankár arop fárákapan nouroupria kare kar sér i konap ninikaokria arop ankwapan kor kare kar kar sér mwanámpon. Aeria maok, nomo ankár aropao épérmou táráp yak mono, téképrá akwapea tokwae konámpnámp taknámp, Krais te nomp yépe korara, am fek toukouri yakáp mwanámpon. ✡ 16 Am yépe kor támao poukwap nánko maok, nomo pu, yae kor, yi, pouroukamp ankank ponankor, kikiri yakáp námpon. Aeria maok, am ankank ankákárankrá námoku tére konap ninikaok tére napo, nonopok nouroup námp ponankor méntér toukouri yakáp

✡ **4:12:** 1 Ko 14:12 ✡ **4:13:** Kl 1:28 ✡ **4:15:** Ef 4:25

fek ponankor ménṭ téképrá yakápria kárákáre sámp konámpon. ✡

Kristen wourékam ninik fek paokop mwanámp kar

17 Aeria ono yumwan kar ankwap sénae rae. Ono Tokwae Karamp e fek yumwan kárákáre fek arakrá sénampon: Yumo te Kristen monap arop fárákapamp ninikaok paokopi kwapono. Am fárákapamp ninik te kwaporok kwataenámp ankankan saráp ninik i konapono. 18 Am fárákapamp mér te kirikipá yak námp niampon. Am fárákap te épérépria maomp ninik mek te fákapá yak nánko, Kwaro sánknámp yiki yak mek te yakáp mo napono. ✡ 19 Am fárákap te námoku kwatae ninik nap te pwarápae mono, ankár kwatae ninikrá paokoprá, nkwakwe make pouroukamp ninik táman tak mwar karrá paokop napon.

20 Yumo Kraisomp ninik sámp nap te, take pourouráp mono. 21 Ono nik namp te, yumo waeman Kraisomp kar wawiaka, tá Jisas námoku ninikknámp kar kare sámpea méri yakáp napon. 22 Am kar kare te arak: Yumo kuri wokwaek te am wokwaekamp ninikaok paokopiapon. Mao i konap ninik te kwekárrá sérarrá, kikiankáp napo, am ninik támao arop kwatae akwap naenámp mwaek warámpá akwap konámpon. Aenámpara, yumo ankár am épi ninik te nkwampok far-sir kipo. 23 Aeria maok, yiráp ninik te ankár arákarea, wourékam naenámpon. 24 Yumo ankár wourékam arop yakáp kip. Kwaro am aropan wourékam

✡ **4:16:** Kl 2:19 ✡ **4:18:** Ro 1:21

yoroi námpara, mao te ankár Kwar niampono. Am wourékam aropamp ninik te ankár yae-párák kareria yiki kare yak naenámpon. ✡

25 Aenámpara, yumo ankár kwekár i konámp ninik te nkwampok far-sir kip. Yumo ponankor arop ankwap fárákapan te ankár kare karan saráp sér kip. Yumo wae mérapon, nomo énénki ponankor te Kraisomp ankárankamp pourou yakáp námpon. ✡ 26 Táte yumo yonkwae pwarámp nap kwamp te, yumo mér kip: Takria yumo kwatae ninik mwanape. Takria yumo oukoumwan yonkwae pwarámp fákeyakáp napo, yámar porokor naeane. 27 Takria yumo Satanén ménki kik-pwar mwanape. 28 Oukun arop te warko oukunantáno. Mono. Oukoumwan te mao ankár tére mwanapon. Mao ankár námokuráp yae kor fek tére kwapweria mao ankank kwapwe sámpria ankank monap aropan yaewour mwanapon. ✡ 29 Yiráp táp meknámp kwataenámp kar sér mwanape. Ankár kwapwe kare karan saráp sénapo, porokwenap aropan kárákáre sánkrá, tá yiráp kar wanap ponankor aropan kor yaewour naenámpon. ✡ 30 Yumo arop yaewour monámp karan sénapo, Kwaromp Yiki Kor Spiritao wawia te, ninik mek kápae sámp naenámpon. Yumo Yiki Kor Spirit sámp nap te, yumo Kwaromp firáp yakáp napan yumwan warko éréképeanánko, yumo amwar kar yakáp mwanap yae pap námpan yénképrá taok-pap námpono. ✡ 31 Yumo ankár kokwarok i konap

---

✡ **4:24:** Ro 12:2; Kl 3:9-10 ✡ **4:25:** Ef 4:15 ✡ **4:28:** Ap 20:35
✡ **4:29:** Ef 5:4; Kl 4:6 ✡ **4:30:** Ef 1:13-14

nɨnɨk, yonkwae pwarámp konap, kar tékén sér i konap, arop wouroump sér i konap, tá arop ankwapan i konap nkwakwe make nɨnɨk kwatae méntér ankár nkwampok tirá épér kipo. ✡ 32 Yumo te ankár yiráp ankwapyaenáp fárákapan kwapwe kare nɨnɨkria nounouroup kipo. Yumo te ankár Kwaro yiráp kwatae nɨnɨkan Kraisomp e fek nɨk mo pwar námpnámp taknámp, am fárákapao yumwaninap kwatae nɨnɨkan kor nɨk mo pwar kipo. ✡

5

Nomo ankár Kwaromp wae fek paokop mwanámp kar

1 Kwaro yumwan yonkwae touweanánko, yumo maomp tárápu yakáp napon. Aenapara, yumo ankár mao námoku i konámp nɨnɨkaok paokop kip. 2 Kraiso nomwan yonkwae touweria námokuráp pourou te wampwe pwarará nomwan yaewouri námpon. Mao námokuráp pourou Kwarén ofa nánákáre kwapwe konámp niamp sánk námpon. Taki námpara, yumo kor arop yonkwae touwe konap nɨnɨk fek paokop kip. ✡

3 Kokopor i konap nɨnɨk, tá kápae kare oumnámp nɨnɨk, kɨkiank nɨnɨk kwatae, yumo ou mek kánanke korop naeane. Mo karono. Nomo Kwaromp firáp arop te nomo take kar sérar mwanámp pourou mono. 4 Yumo oumnámp kar, épérép námp kar, faperá kwataenámp kar sérari kwapono. Am nɨnɨk te pwi yak mono. Yumo ankár Kwarén saráp ‘Aesio’rá sér mwanap te kwapwe kareno. ✡ 5 Yumoku

✡ **4:31:** Kl 3:8 ✡ **4:32:** Kl 3:12-13 ✡ **5:2:** Ga 2:20 ✡ **5:4:** Ef 4:29

te wae mérapon: Kokopor i konámp arop ntia oumnámp ninik sámpnámp arop, tá kikiannkámp arop (am kikiannkámp ninik te kwekár kwarén lotu nap niampara), am arop fárákap te Krais ntia Kwaromp firáp yakáp nap mek te korop mwanap pourou mono. ✡
6 Yumo ankár mér kip: Takria yumwan aropao kwatae ninik mwaek éréképá tukup mwaria sérarnap kwekár karwaok tukup mwanape. Am take pourouráp ninik fek támao nánko, Kwaro náráp kar ták-sinap arop fárákapan yonkwae pwarámp námpono. ✡ 7 Aenámpara, yumo te am fárákapént fearámpea paokopi kwapono. 8 Wokwaek te yumo kirikip mek yakápiapan maok, oukoumwan te Tokwae Karao yumwan wae fek kák tenánko yakáp napon. Aenapara, yumo te ankár wae fekamp aropamp paokop niamp sámp kipo. 9 Am wae te kápae kare kwapwe kare ninik, tá yae-párák kare ninik, tá kare kar sér i konap ninik, aráte am feknámp korop konámpon. ✡ 10 Yumo te ankár mokope pourouráp ninikan Tokwae Karao warákár námpaoeanrá ninikia táman sámp kip. ✡ 11 Yumo te arop fárákap kirikip mekamp ninik fek paokop napént fearámpea paokopi kwapono. Take pourouráp ninik te wakmwaek kwapwe kare ankank korop mo i konámpono. Yumo te ankár, am ninik te kwataenorá érik yénk kipo. 12 Ono te am kápae kare kwatae ninik mek tére nap farákáp nanamp te kwatae kare námpara, pwarápae nampono. 13 Aeno Kwaromp wae kwapwe am kwatae ninik

✡ **5:5:** 1 Ko 6:9-10 ✡ **5:6:** Ro 1:18 ✡ **5:9:** Kl 1:13; 1 Pi 2:9
✡ **5:10:** Ro 12:2

fek yokor nánko, kwatae nɨnɨk fi kare ponankor érik yénkép námpon. 14 Ankank kwataeran
wae yokor nánko, wuri nkeria, am younkwek
sɨrarea waeráp arop yakáp mwanapono. Am te
apaerianápe, Kwaromp Buk fek sérrá:
“Arop amo oukoumwan amp nap kwamp te
amo koupour fárámpae.
Amo apár me meknámp fárámp napo,
Kraisomp wae kwapwe amwan yokorano.” ✡
15 Aerá sénámpara, yumo te ankár yiráp paokop
napan fwapia mér kipo. Yumo te épérépnap
aropamp paokop niampi kwapono. Yumo ankár
yonkwae kourráp aropamp paokop niamp kipo.
16 Oukoumwan te yumo Kwaro nɨnɨknámp tére
mwanap kenono. Takria am tére mwanap ke kwa-
porok akwapantáno. Am te apae riteanápe, ouk-
oumwan te yae wae fae nánko, kápae kare kwatae
ankank koropánk námpono. ✡ 17 Aenámpara, yumo
te épépérépi kwapono. Yumo ankár Jisas Tokwae
Karao yumwan apaenkrá nɨnɨk námp fwapia mér
kip. ✡
18 Yumo te mánmán i konap ént fépéra waerá
mánmánrá paokopi kwapono. Am taknap támao
yumwan nɨnɨk kwatae pap konámpono. Yumo Yiki
Kor Spiritao yiráp nɨnɨk mek top-pwarámpanoria
yénképá yakápenke. ✡ 19 Yumo te ankár yiráp Kris-
ten ankwapyaenápént nonopok Kwaromp Buk
fekamp song ntia lotu i konap song, tá maomp
waempén kárákáre sánk naenámp tár kar táman
farákáp kip. Yumo ankár kápae kare por Tok-
wae Karan nɨnɨkrá yiráp nɨnɨk meknámp tár sámp

✡ **5:14:** Ef 2:1 ✡ **5:16:** Kl 4:5 ✡ **5:17:** Kl 1:9 ✡ **5:18:** Ro 8:6; 13:13

kip. ✡ 20 Aeria kápae kare por nomp Jisas Tokwae Karamp e fek yumo ankár Naropwar Kwarén kápae kare ankankan ‘Aesio’rá sér kip. ✡

Poumou ntia yupu anánkwapan sénámp kar

21 Yumo ankár Kraisomp e sakap mwaria nap kwamp te yumo nonopok yiráp Kristen ankwapyaenápomp yae ankore mek yakáp kipo.
22 Koumteou yumo kor ankár yiráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakáp nap te, Tokwae Karamp yae ankore mek yakáp napnámp taknámp kipo. ✡ 23 Am te apae riteanápe, poumarop te yupuramp yépe korono. Tá Kraiso kor siosomp yépe kor nánko, sioso Kraisomp pourouria Kraiso man warko érékép námpon. ✡ 24 Aenánko, sioso Kraisomp yae ankore mek yakáp námp taknámp, koumteou yumo kor ankár kápae kare por yiráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakáp kipo.
25 Poumou-tárápu yumo kor ankár yiráp koumteouran yonkwae touwe kip. Am te apaerianápe Kraiso kor siosén yonkwae touweria námokuráp pourou te wampwe pwarará siosén yaewouri námpon. ✡ 26 Mao taki námp te siosén ént ntia Kwaromp kar fek yárária kák nánko, sios yiki kwapwe yakáp mwanapria ninámpon. ✡ 27 Am taknámp nɨnɨk te siosén námokuráponoria nánkáráp námpon. Mao te takianánko mao námoku nke námp fek sios oum kánanke, tá yɨpi yaepae kánanke yak mo, kwatae nɨnɨki námp yak mo, ankár yiki kukarrá pap naeria námpon. ✡ 28 Tá taknámp

---

✡ **5:19:** Kl 3:16 ✡ **5:20:** Kl 3:17; 1 Te 5:18 ✡ **5:22:** 1 Pi 3:1
✡ **5:23:** 1 Ko 11:3 ✡ **5:25:** Kl 3:19 ✡ **5:26:** Jo 15:3; Hi 10:10
✡ **5:27:** 2 Ko 11:2

poumou-tárápu yumo kor yiráp koumteouran yonkwae touwe nap te, yumokuráp pourouan yonkwae touwe i konapnámp taknámp kip. Arop náráp yupuan yonkwae touwe námp te waeman námoku náráp pourouan yonkwae touwe námpon. 29 Nomo wae mérámpon, arop ankwap ankárankamp námokuráp pourouan te yopor mo i konámpono. Ankár fir wurumprá yae-párák Kraiso náráp sios taokeyak námpnámp taknámp námokuráp pourou taokeyak konámpon. 30 Nomo te Kraisomp pouroukamp pu, yae kor, yi niamp arakeno. 31 Kwaromp Buk fek yupu sámp konapan arakrá sér:

“Arop tár-ménki náráp éntupwar naropwar pwararea
náráp yupurént koumpá yak námp te,
waeman ankárankamp pourou yak nepon.” ✡

32 Mámá mek-wouroumpá yaknámp kar te nɨnɨk tokwae kar am mek yak námpon. Onoku te Krais ntia siosén wounáprá sénámponorá nɨnɨk nampon. 33 Aenampan maok, tá arop ankákárank yumwan kor arakrá sénámpon: Amo ankár amoku waráp pourouan yonkwae touwe konapnámp taknámp waráp yupuan kor yonkwae touweampo. Tá yupuao kor ankár náráp poumaropamp e narek pap naenámpon.

6

Táráp ntia éntupwar naropwarén sénámp kar

1 Tá taknámp, tárápu yumo te Tokwae Karampara, yiráp éntupwar naropwaromp karwaok kipo.

✡ **5:31:** Stt 2:23-24

Am te yae-párák kare ninikono. ✡ 2 Kwaromp Buk
fek sérrá:
“Amo ankár waráp éntupwar naropwaromp
yae ankore mek yakria
maomp karwaokampo.”
Am te Kwaromp lo fek ‘Nánkár nopok sánk
nanamp’rá sérinámp kar kárákáre méntér yak
námpon.” ✡ 3 Am sérinámp kar kárákáre te araki
yak námpon: “Amo takria te, mámá apár mek fwap
tokwaeri ke fek yak nanapon.”
4 Tá yumo naropwaryaenápo kor yiráp
tárápuamp ninik mek sámpá yampourou napo,
mao yumwan yonkwae pwarámp mwanape,
mono. Yumo ankár am fárákapan yae-párák
taokeyakápria fwapokwaprá Kwaromp ninikan
yénkrá farákáp kipo. ✡

Tére arop ntia taokeyakáp konap arop fárákapan sénámp kar

5 Tá yumo tére arop yumo kor ankár yumwan
poukeyakápnap arop fárákapamp yae ankore mek
yakáp kip. Yumo ankár am fárákapan apáp kip:
Yumo takria anánk ninik fek tére mwanape.
Yumo ankár Kraisomp karwaok i konapnámp
taknámp am fárákapan kor maomp karwaok
kipo. ✡ 6 Yumo takria mao nke nap fek saráp,
námwan warákáranáponoria tére mwanape. Yumo
ankár Kraisomp tére arop yakápria yiráp ninik
te kárákáre fek ankár Kwaro ninik námpaok tére
kipo. 7 Yumo te ankár yonkwae kárámprá tére
kipo. Yumo te apae aropamp ténre napanápe,

✡ **6:1:** Kl 3:20 ✡ **6:2:** Kis 20:12 ✡ **6:4:** Snd 22:6; Kl 3:21
✡ **6:5:** Kl 3:22-23; Ta 2:9

Kwaromp térean tére napon. 8 Yumo wae mér napon: Arop ankwap kwapwe kare téreanámp te, am fek Kwaro nopok sánk naenámpon. Am tak naenámp te tére aropan, tá amwar yakrá tére poukwapnámp aropan kor méntér puri fek nopok nénk naenámpon. ✡

9 Táte arop poukeyakáp konap arop yumo ankár tak mwanapono: Yumo apáp sánk konap ninik te ankár pwar kip. Tokwae Kar yámar mek yak námp te yiráp Tokwae Karao maok, tére aropao kor maomp Tokwae Karono. Mao te arop e ntia arop pourouan yurukup mo i konámpon. ✡

'Kristen te soldia niamp'rá sénámp kar

10 Tá ono wae má kar séri pwar nae rae: Yumo ankár Tokwae Karamp kárákáre fek fokopeyakáp kip. 11 Yumo ankár yorowar i konap ankank Kwaro yumwan nénk námp, am yiriria yorowar mwanap nánaprá kárákáre fek fokopeyakáp kip. Yumo takria maok, am kárákáre fek Satanomp meaok térenámp kwatae ninik kápae kare fwap kwe-pwar mwanapon. ✡ 12 Am te apaerianápe, nomo te aropan yorowar mono. Kápae kare yao-pwaeráp narek yakáp nap méntér yorowar námpon. Nomo kwatae-aropan yépe kor tokwae yoroi yak námp, tá am fárákapan meki akwap námp, táte kárákáre tokwaeráp yépe kor yoroi yakria, kirikipan poukeyak konámp, am fárákapént yorowar mwanámpon. 13 Ae mwanapara, yumo ankár Kwaro yumwan nénknámp yorowar kwe-pwar mwanap ankank ponankor

✡ **6:8:** Kl 3:24-25 ✡ **6:9:** Kl 4:1 ✡ **6:11:** Je 4:7; 1 Pi 5:8-9

am yirɨr kipo. Takria maok, yumo ponankor kwe-pwararea fwap oukoumwan fokopeyakáp mwanapon. ✡

14 Ye, yumo ankár takia fokopeyakáp kip: Kare kar i konap nɨnɨk te yumo ankár sépérnámp fákapria, yae-párák kare nɨnɨk te káraenámp yirɨmp kipo. ✡ 15 Yumo ankár arop Kwaro man nouroup naeria námpan man Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáp mwanap nánap kipo. Yumo ankár am nɨnɨk te suan yiráp puk yirɨmp kon-apnámp taknámp kipo. ✡ 16 Yumo ankár am kápae kare ankank tiria yumo Kwarén mér na-pan kor yiráp pourouantá nánánkár i konap yao kárakérenámp taknámp samp kipo. Am yao kárakére fek tapek maok, arop kwatae Satanomp yaomwiráp oump am fek porokwapá torokwari pap mwanapon. 17 Kwar yumwan warko érékép námpan nɨki-samp nap te, ankár yiráp me korok kárákáre kor koumpnámp woukwap kipo. Aeria yumo ankár Yiki Kor Spiritamp bainat samp kip. Am te Kwaromp Karono. ✡ 18 Am ankank ponankor takria, Yiki Kor Spiritao yénknámp nɨnɨkaok Kwarén kor kar toropwap saráp yakáp kipo. Aeria yumo ankár kárákáre fek nkwakwe make ankank Kwarén kar toropwaprá wumwi kipo. Takria maok, yumo kokwae kwapono, ankár fwapia yérék kipo. Yumo ankár Kwaromp firáp koumteouráp aropan ponankor yaewourrá Kwarén kar toropwap kipo. ✡ 19 Yumo ankár onan kor yaewourrá Kwarén kar toropwap kipo.

✡ **6:13:** 2 Ko 10:4 ✡ **6:14:** 1 Te 5:8 ✡ **6:15:** Ais 40:9 ✡ **6:17:** Hi 4:12 ✡ **6:18:** Lu 18:1

Ono nɨk namp te, yumo takrá kar toropwap napo,
Kwaro onomp táp mek náráp kar pap nánko,
ono apáp sámp-anámprá fwap Kwaromp Kwapwe
Kare Kar mek wouroumpá yaknámp mériа farákáp
nanampon. ✡ 20 Ono te Kwaromp Kwapwe
Kare Kar farákáp konamp aropara, am fek táman
ono fákapá yak nampon. Yumo onan yaewourrá
Kwarén sénapo, ono apáp nɨnɨk pwarará kárákáre
fek Kwaro nɨnɨk námpaok kar farákáp nanampono.

Pwarnámp kar

21 Ono térerá yak namp te Tikikuso mér námpara,
mao akwapea yumwan sénaenámpono. Tikikus
am te nomp ankwapnáp kareria, mao te Tokwae
Karamp tére arop kwapwe karenono. ✡ 22 Ono
man yumonapok sámp-kérép nanko, mao sénánko,
yumo fwap yino te mokopi yakáp námpaoeanrá
mér napo, mao yiráp nɨnɨk mek kárákáre sánk
naenámpono.

23 Ono nɨnɨk namp te, Naropwar Kwar ntia
Jisas Krais Tokwae Karao Kristen ankwapyaenáp
yumwan yonkwae porokwe sánkria yonkwae
touwe mwanap nɨnɨk ntia man mérnap nɨnɨk
nénkanoria nampono. 24 Aeria, Nomp Tokwae
Kar Jisas Kraisén warákár nap pwar mo i konap
arop fárákapan ponankor, Kwaro námoku nɨnɨkia
am fárákapan yaewouranoria nampono. Wae
támaono. ✡

✡ **6:19:** Kl 4:3-4 ✡ **6:21:** Kl 4:7 ✡ **6:24:** 1 Pi 1:8

Kwaromp Kwapwe Kare Kar
The New Testament in the Karkar-Yuri Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Karkar-Yuri long Niugini

Copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Karkar-Yuri

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Mar 2024 from source files dated 31 Aug 2023
7103f8db-88c2-5fec-8ac4-0edfac04e885